

LIITE 1.

Kuntien teknisen ja ympäristötoimen aineistorajapintojen hallintasuunnitelma

Versionhallinta:

Versio	Pvm	Tila (Luonnos / Ehdotus / Hyväksytty)	Tekijä(t)	Huomautukset (kommentit, johtoryhmän hyväksyntä, muutosehdotuksen syy ja muutoskohteet)
0.1	7.11.2018	Luonnos	YM/ Perähuhta	JHS178 päivitys, ohry 9.11.2018
0.2	11.11.2018	Luonnos	Sarkola	JHS178 9.11.2018 kokouksen jälkeiset muutokset
0.3	12.11.2018	Luonnos	Jarva ja Perähuhta	hallintamallin yksityiskohdat
0.4	14.12.2018	LUONNOS	Jarva, Kettunen, Karttaavi, Hyvärinen, Perähuhta, Härkönen	
0.5	22.5.2019	LUONNOS	Nummi	Tarkennuksia
0.9	23.5.2019	LUONNOS	Sarkola	Stilisointi JHS kommentointikierrosta varten

Sisällysluettelo:

1	Johdanto.....	3
2	Perustiedot	3
3	Hallinnan roolit ja organisaatiot	4
4	Elinkaarenhallinta	5
5	Hallinnan rahoituksen käytännöt	6
6	Dokumentaatio.....	7
7	Määrityksiä noudattavat ohjelmistot	7
	Liite 1: Tietorakennekokonaisuuden hallinnan roolikuvaukset	8

1 Johdanto

Tämä dokumentti kuvaa kuntien teknisen ja ympäristötoimen aineistorajapintojen hallintasuunnitelman. Aineistorajapintojen teknisiä määrytyksiä on kuvattu JHS 178:ssa.

Kuntien teknisen ja ympäristötoimen tiedonvaihdon tehostamiseksi on toteutettu KuntaGML-tiedonsiirtoformaalin mukaiset tietorakenteet 20 eri maankäyttöpäätöstyypille (Liite 2). Nämä tekniset kuvaukset sisältyvät päivitettyyn JHS 178:een (tullaan numeroimaan uudelleen JHS 211:ksi) ja muodostavat tässä dokumentissa kuvatun tietorakennekokonaisuuden. Yksittäistä kuvausta kutsutaan tässä dokumentissa tietorakenteeksi.

2 Perustiedot

Taulukko 1. Tietorakennekokonaisuuden perustiedot.

Tietorakennekokonaisuuden perustiedot	
<u>Tietorakennekokonaisuuden nimi</u>	Kuntien teknisen ja ympäristötoimen aineistorajapinnat
Kokonaisuuden uusin versionumero ja sen hyväksymispäivämäärä	
Tietorakenteiden käyttämiseen liittyvät oikeudet tai lisenssit	Tietorakenteet ovat avoimessa jaossa ja käytettävissä ilman lisenssiä.
Hallintamallin määrittelyyn osallistuneet sidosryhmät	Kuntaliitto, Jyväskylän kaupunki, Lahden kaupunki, Paimion kunta, YM, Verohallinto, MML, KEHA-keskus, LiVi
Kehittämisen koordinoinnin suorittanut organisaatio	Kuntaliitto ja JHS-sihteeristö
Tekniset määrytykset laatinnut organisaatio	ks. yksittäisten tietorakenteiden perustiedot
Ensimmäisen rajapintaversioiden toteutuksen rahoittaja	Tietorakennekokonaisuus on toteutettu useiden vuosien aikana julkisella ja yksityisellä rahoituksella.
Dokumentaation jakelupaikka	avodata.fi, linkitettyä myös kuntaliitto.fi ja ym.fi/yhteentoimivuus avoincode.fi/valtionhallinto (ohjaa GitHubiin, jossa x, y ja z skeemat) yhteentoimiva.suomi.fi/tietomallit, -/koodistot, -/sanastot
Hakusana/yksilöivä tunnistus jakelupaikassa	Maankäyttöpäätökset/[yksittäisen tietorakenteen nimi] vai esim. JHS178/[yksittäisen tietorakenteen nimi]
Viestintä	ym.fi/yhteentoimivuus, hallintamalli ja uutiset kuntaliitto.fi/

3 Hallinnan roolit ja organisaatiot

Taulukko 2. Roolit ja organisaatiot

Rooli	Nimi / organisaatio
<u>Omistaja</u>	Kokonaisuus koostuu avoimista yhteiskehitetyistä tuotteista, omistajuus on jaettu. Tietorakennekokonaisuuden toimialan yhteentoimivuuden koordinaatiovastuu YM:llä.
<u>Hallinnoivan organisaation/yhteisön nimi ja rakenne</u>	Hallinnoiva organisaatio vaihtoehdot 1. YM 2. muu, mikä?
	Kehitysryhmä: Rakennetun ympäristön yhteentoimivuuden ytr (RYYTI-yhteistyöryhmä) (yksityisen ja julkisen sektorin väl. yhteistyö) sekä: -Rajapintaa käyttävien kuntien asiantuntijat. -Tietorakennekohtaisesti määritettävät viranomaistahot. -Järjestelmätoimittajat -Kuntaliitto - Avoin ilmoittautumismenettely ja tiedonjako
	Ohjausryhmä: Kuntaliitto, YM, kuntien edustajia (3-5) Sihteerinä toimii tuotepäällikkö
<u>Tietorakennekokonaisuuden ”tuotepäällikkö”/kehittämisen koordinaattori/vastuukilö</u>	YM / N.N.
Teknisen laadun/avoimuuden valvoja	ulkopuolinen konsultti
Yhteentoimivuuden varmistus	VRK / Yhteentoimivuuden välineet

4 Elinkaarenhallinta

Taulukko 3. Toimintatavat koko tietorakennekokonaisuuden elinkaarenhallinnassa

Asia	Kuvaus
Ohjausryhmän/johtoryhmän kokoontuminen	Tarpeen mukaan, vähintään kerran vuodessa.
Ohjausryhmässä käsiteltävät asiat	<p>Tietorakennekokonaisuuden ylläpidon aikana:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rajapintojen kehittymisen tilanne ja uudistustarpeen arviointi - Rajapintojen toimivuuden laadun läpikäynti - Muutospyyntöjen käsittely ja niistä päättäminen - Hallintamallin ylläpito ja kehittäminen <p>Jokaisen erillisen rajapinnan osalta laaditaan oma ylläpitosuunnitelma, jossa määritetään tietorakenteen oma työryhmä. Kehitysprojekteista laaditaan projektisuunnitelma, jossa kuvataan tarkemmat käytänteet.</p> <p>Kehitysprojektin aikana:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tietorakenteen työryhmä toimii kehitysprojektin sekä aina seuraavien versioiden kehitysprojektien ohjausryhmänä.
Julkaisusuunnitelma	<p>https://käsitmallit.suomi.fi/käyttäjäprofiilit/ [yksittäisen tietorakenteen nimi]</p> <p>www.ym.fi/yhteentoimivuus muu, mikä?</p>
Muutospyynnön esittäminen	Muutospyynnöt toimitetaan tätä varten perustettavaan koontisähköpostiosoitteeseen (esim. maankayttopaatokset@ym.fi). Muutospyynnössä tulee esittää tarve muutokselle sekä muutoksesta saavutettava hyöty.
Muutospyyntöjen analysointi	Tuotepäällikkö analysoi muutospyynnöt yhdessä kehitysryhmän ja/tai kunkin tietorakenteen työryhmän kanssa sekä laatii tarvittaessa kustannusarvion toteutuksesta sekä alustavan projektisuunnitelman.
Muutospäätöksen tekeminen	Ohjausryhmä tekee lopulliset päätökset muutoksista. Teknisistä muutoksista päättää tuotepäällikkö työryhmää kuultuaan.
Muutoksen toteutus (muutostyön projektointi)	Muutosten projektoinnista vastaa tuotepäällikkö yhdessä kehitysryhmän ja/tai yksittäisen työryhmän kanssa.
Versionhallinta	Tuotepäällikkö
Muutoksen hyväksyntä ja uuden version käyttöönotto	Ohjausryhmä tuotepäällikön ehdotuksesta.
Kiireellinen korjaus rajapintaan	Tuotepäällikkö hyväksyy kiireelliset korjaukset rajapintojen kuvauksiin.
Tietorakenteiden ylläpidon	ks. muutosten käsittely

päätäminen	
Yhteistoiminnasta tai yhteisöstä luopuminen	Kehitysryhmään ja työryhmään osallistuminen on vapaaehtoista.

5 Hallinnan rahoituksen käytännöt

Taulukko 4. Rahoituskäytännöt ensimmäisen perusversion tuottamisen jälkeen

Rooli / toiminta	Rahoitus
<u>Ylläpidon ja kehittämisen rahoittaminen</u>	Kukin taho vastaa osallistumisen aiheuttamista kuluista. Muutosten tekninen toteuttaminen ja tietorakennekokonaisuuden kehittäminen rahoitetaan projektikohtaisesti yhteisrahoituksella.
<u>Tuotepäällikön toiminnan rahoittaminen</u>	YM virkatyö
<u>Käyttöönoton rahoittaminen</u>	Jokainen kunta rahoittaa itse käyttöönoton omaan järjestelmään.
Osallistuminen ohjaus-/kehitys-/työryhmän toimintaan	Jokainen toimija kustantaa osallistumisestaan aiheutuvat kustannukset.
<u>Uuden toimijan mukaantulo rajapinnan käyttäjäksi</u>	Ei liittymismaksua, ei lisenssiä, ei rekisteröitymistä
Tekninen laadunvalvonta	valtio hankkii ja kilpailuttaa säännöllisesti
Dokumenttien jakelupaikka ja sen ylläpito	www.ym.fi/yhteentoimivuus -> YM www.avoindata.fi -> VM

6 Dokumentaatio

Taulukko 5. Tietorakenteiden dokumentaatiokehikko

Jokaisesta tietorakenteesta laaditaan oma dokumentaatio.

Dokumentti	Dokumentin nimi	Dokumentin sijainti
Toiminnallinen kuvaus		
Tekninen kuvaus		
Tietosisällön kuvaus		
Käyttöönotto tai käyttämisen ohje		
Kehittämiseen liittyvä projektidokumentaatio		
Tietorakenteiden käyttämisen tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvä dokumentaatio		
Tietorakenteiden koneluettava dokumentaatio (Rajapinnat on dokumentoitu koneluettavalla rajapintakuvauksella (esim. Swagger, OpenAPI definition, RAML, JSON Schema))		

Taulukko 6. Dokumentaation ylläpito

Ylläpitotehtävä	Vastuuosapuoli
Dokumentaation tallennus ja ylläpito jakelupaikkaan	Tuotepäällikkö
Dokumentaation jakelun (versiointi, metatiedot yms.) laadunvarmistus	Tuotepäällikkö

7 Määrittämiä noudattavat ohjelmistot

Taulukko 7. Ohjelmistot, joihin rajapintamäärittelyjen mukaiset rajapinnat on toteutettu.

Jokaisesta tietorakenteesta laaditaan oma listaus.

Ohjelmiston nimi ja versio	Yhteyshenkilö ohjelmistoa koskevissa asioissa	Huomautuksia
		-

Liite 1: Tietorakennekokonaisuuden hallinnan roolikuvaukset

Rooli	Tehtävät
Omistaja	<ul style="list-style-type: none"> Hallinnan järjestäminen joko itse tai valtuuttaa toiset tehtävään. Sovitun rahoituksen noudattamisen valvonta Ylin päätäntävalta rajapinnan kehittämisestä. (tätä kirjausta keventäisin)
Tuotepäällikkö/ vastuuhenkilö koordinaattori/	<ul style="list-style-type: none"> Käynnistää ja koordinoi yhteisön toimintaa Kommunikaatio kuntien ja ohjelmistotalojen kanssa, joiden ohjelmistoihin on määritelty rajapinta toteutettu Kutsuu yhteisöpalaverin ja johtoryhmän koolle. Toimii palaverien koordinaattorina ja sihteerinä. Huolehtii että toimitetuissa tietorakenteissa on ominaisuudet, jotka johtoryhmä on sopinut toteutettavaksi ja että muutokset on toteutettu, testattu ja dokumentoitu hyväksyttävällä tavalla.
Teknisen laadun ja avoimuuden valvoja	<ul style="list-style-type: none"> Huolehtii että rajapinnat noudattavat annettuja määräyksiä Järjestää toimitetulle rajapinnalle testauksen Tehtävää voi myös suorittaa Tuotepäällikkö.
Ohjausryhmä/ Johtoryhmä	<ul style="list-style-type: none"> Päätää tietorakennekokonaisuuden kehityksen tiekartasta ja yksittäisten tietorakenteiden seuraavien julkaisuversioiden sisällöstä sekä hallinnasta ja roolitukseen liittyvissä muista asioista. Johtoryhmä voi kutsua mukaan tarvittaessa ulkopuolisia asiantuntijoita.
dokumentaatio jakelupaikan ylläpitäjä	<ul style="list-style-type: none"> Jakelupaikan muodostaminen rajapinnan hallinnan suunnitelman mukaan Jakelupaikan administraatio. Käyttöoikeudet, kehittäminen, opastus, ym.